PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Luonnosta peräisin olevien raaka-aineiden merkitys korostuu kuluttajien valinnoissa yhä enemmän. **TUOTEKEHITYSPÄÄLLIKKÖ HANNELE ALAKARHU, HARTWALL**

09.03.12

Aurinko nousee

Helsingissä kello 6.54
ja laskee kello 18.08
Oulussa kello 6.58
ja laskee kello 18.00
Utsjoella kello 7.00
ja laskee kello 17.46

Päivän sana

9.3. Jos kuitenkin joltakulta teistä puuttuu viisautta, pyytäköön sitä Jumalalta. Hän on saava pyytämänsä, sillä Jumala antaa auliisti kaikille, ketään soimaamatta. Jaak. 1:5
10.3. Ohjaa minut totuuteesi ja opeta minua, sinä Jumalani, auttajani! Sinuun minä luotan aina. Herra, sinä olet laupias, muista minua, osoita ikiaikaista hyvyyttäsi. Ps. 25:5–6
11.3. Jeesus sanoi: ”Kuka teistä voi osoittaa, että minä olen tehnyt syntiä? Ja jos puhun totta, miksi ette usko minua? Se, joka on lähtöisin Jumalasta, kuulee mitä Jumala puhuu.” Joh. 8:46–47

Nimipäiviä

Tänään perjantaina: Auvo
Huomenna lauantaina: Aurora, Aura, Auri
Ylihuomenna sunnuntaina: Kalervo

Mietelause

Pahinta historiassa on, että aina kun se toistaa itseään, hinta nousee.
Pihar

MERKKIPÄIVIÄ

85-VUOTIAS

Agrologi **Risto Lietepohja** 11.3. Salo. Perhepiirissä.

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Julkaisemme vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Kuvaksi käy mustavalko- tai värikuva. Palsta on maksuton. Tiedon tulee olla perillä viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Osoite: Maaseudun Tulevaisuus, “Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai sähköpostilla *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*

Rakkaamme

Eino Kustaa
KARJULA

★ 20.08.1930 Kuru
† 27.01.2012 Kuru

Syvästi kaivaten
Aila
Arne ja Marja
Liisa ja Olavi perheineen
Anneli perheineen
Irja perheineen
Pirkko perheineen
sekä muut sukulaiset ja ystävät

Metsään menin,
puille nöyrästi kumarsin.
Nyt on astiani marjoja täynnä.
Helvi Juvonen

Siunaus toimitettu 25.2.2012.
Sydämellinen kiitos kaikille Teille, jotka otitte osaa suruumme.
Kiitämme myös Kurun palvelukeskuksen ja kotihoidon henkilökuntaa Einon hyvästä hoidosta.

KUOLLUT

Maanviljelijä Mikko Hatanpää

Laskiaistiistai 21. helmikuuta 2012 toi suruviestin. Maanviljelijä Mikko Hatanpää oli menehtynyt 63-vuotiaana. Vaikea sairaus vei voiton.

Mikko Hatanpää oli taistelija. Hän jaksoi uskoa tulevaisuuteen aivan viime päiviinsä asti. Läheisten hyvinvointi, maan ja maailman tila, maanviljely ja päivän politiikka olivat Mikon keskusteluaiheita loppuun asti.

Mikko asui koko elämänsä Söörmarkussa. Maanviljely Hatanpään kotitilalla oli Mikolle luontainen valinta. Isänsä jalanjäljillä hän osallistui tilanhoitoon jo nuorena.

Mikko toimi aktiivisesti MTK:ssa. Hän oli Noormarkun maataloustuottajien puheenjohtajana 1993–2010 sekä MTK Satakunnan johtokunnan jäsenenä 1998–2009. MTK:n öljykasvijaoston jäsenenä hän oli vuosina 2000–2010, tästä puheenjohtajana vuodet 2008–2010.

Politiikalla oli iso merkitys Mikko Hatanpään elämässä. Hän toimi vuodet 1989–1990 sekä vuodesta 1995 Noormarkun kunnanhallituksen jäsenenä ja edelleen Porin kaupunginhallituksen jäsenenä. Noormarkun kunnanhallituksen puheenjohtajana hän toimi vuodet 1999–2004.

Kunnallisessa päätöksenteossa Mikko oli määrätietoinen taloudesta huolehtiva henkilö. Noormarkun kunta oli hänelle erittäin rakas. Poliittisesti Mikon ehkä rohkein ja myös vaikein päätös oli tukea Noormarkku-Pori kuntaliitosta.

Maalaisliittolainen elämänkatsomus oli saatu kotoa. Mikko oli Keskustan Noormarkun kunnallisjärjestön puheenjohtaja 1988–2006 ja sen jälkeen Porin kunnallisjärjestön jäsenenä. Keskustan Satakunnan piirin piiritoimikunnassa hän oli

Mikko Hatanpää

1988–2007 sekä keskustan puoluevaltuuskunnassa 1998–2010.

Mikko Hatanpää oli Satakuntaliiton valtuuston jäsen 1993–2000 sekä maakuntahallituksen jäsen 2001–08. Metsäliiton edustajistossa ja piiritoimikunnassa Mikko toimi 1999–2010. Länsi-Satakunnan metsänhoitoyhdistyksen hallituksen jäsenenä hän oli 2000–2010.

Mikon tärkein harrastus oli metsästys. Hän toimi Pyntösjärven metsästysseuran puheenjohtajana ja hirvenmetsästyksen jahtipäällikkönä. Lisäksi hän kuului Ahlaisten metsästysseuraan.

Mikolla oli aina aikaa perheelle ja viime vuosina erityisesti rakkaille lapsenlapsille.

Mikkoa jäivät kaipaamaan Asta, Tuomas perheineen, äiti, sukulaiset sekä lukuisat ystävät.

Vahva vaikuttaja Mikko Hatanpää on poissa. Mikko on ajatuksissamme kevätkylvöillä ja sadonkorjuussa, metsästysretkillä ja politiikan teossa.

TAPIO HUTTUNEN
Keskustan Satakunnan piirin puheenjohtaja

Uuden limonadin kehittäminen vie noin vuoden

Limonadin kehittäminen alkaa reseptin luomisesta ja päättyy markkinoille tulevaan tuotteeseen.

LAHTI (MT)
Pelkästään reseptin nestekehitysvaiheessa jokainen limonadi on pari kuukautta. Silloin reseptiin tulevat aineet säädetään kohdalleen ja makuraati maistelee tuotteen moneen kertaan.

”Ideoita uusiin tuotteisiin kerätään systemaattisesti. Paljon vinkkejä tulee esimerkiksi markkinaseurannan kautta, mutta myös suoraan kuluttajien yhteydenotoista, materiaalitoimittajilta, yhteistyökumppaneilta ja trendejä seuraamalla”, kertoo tuotekehityspäällikkö **Hannele Alakarhu**.

Tällä hetkellä makumaailmassa ovat pinnalla aasialaiset maut, joista Hartwallilla on juomiin otettu esimerkiksi energiajuomassa maistuva snakefruit.

”Se on yleinen hedelmä muun muassa Thaimaassa ja Indonesiassa. Maku on happamen makea, sitrusmainen ja hiukan päärynäinen ja sen jälkimaku on pähkinäinen”, Alakarhu kuvailee suomumaisen kuorensa mukaan nimettyä hedelmää.

”Luonnosta peräisin olevien raaka-aineiden merkitys korostuu kuluttajien valinnoissa yhä enemmän”, Alakarhu sanoo.

Tuotekehityksessä tarvitaan Alakarhun mukaan paitsi hyvää makuaistia myös kiinnostusta uuteen. Hartwallin alkoholittomien tuotteiden kehitystiimiin kuuluu kuusi henkilöä.

”Kouluttautuminen alalle kestää pitkää. Meillä kolmen tuotekehittäjän yhteenlaskettu työkokemus on yli 60 vuotta.”

Vaaka on tärkein työväline

Tuotekehityksen tärkein työväline on vaaka, jonka avulla kaikki reseptit tehdään aluksi yhtä pulloa kohti. Vasta kun nestekehitys on yhden pullon mittakaavassa valmis, tuotteen resepti siirretään isoon mittakaavaan.

Limonadiin käytetään veden ja hiilidioksidin lisäksi makeutusainetta, joka voi olla sokeria tai hedelmäsokeria tai muuta luonnosta saatua tai keinotekoista makeutusainetta, aromeja, mahdollisesti hedelmämehuja sekä väriaineita ja tarpeen mukaan myös happamuuden säätöainetta.

Vaikka Hartwallilla tuotteen kehitys reseptin suunnittelusta markkinoille tuloon kestää keskimäärin vuoden, tuotteissa saattaa olla haasteita, joiden vuoksi kehittäminen kestää pitempään.

Alakarhu mainitsee esimerkkinä vuonna 2010 markkinoille tulleen Novelle Plus -juomasarjan. Sen tuotekehitys kesti pitkään, puolitoista vuotta.

”Ideana oli tehdä kalsiumia sisältävä vesi, jossa on riittävästi kalsiumia. Haasteena oli veden ja kalsiumin yhdistelmä, mikä ei ole sinänsä hyvän makuista. Haluttiin myös, että kalsium on hyvin imeytyvässä muodossa”, Alakarhu kertoo.

”Luontaisilla aromeilla kalsiumin maku saatiin peitettyä. Juomasarjasta ei haluttu sokerista, ja lopulta ratkaisu löytyi sitruksesta.”

Pullot ja juomat samassa tehtaassa

Hartwallin Lahden tuotantolaitoksella valmistuvat niin PET-muoviset pullot kuin niiden täytteeksi sekoitettavat juomatkin.

Pullot tehdään aihioista, jotka lämmitetään infrapunalampuilla ja puhalletaan paineilmalla valmiiseen muotoonsa. Tunnissa linjalta valmistuu noin 36 000 puolentoista litran pulloa. Käytetyt pullot päätyvät aikanaan kierrätyksen kautta muun muoviteollisuuden raaka-aineeksi.

Linjastolla valmiit pullot käyvät ensin huuhtelussa. Sen jälkeen ne täytetään, korkitetaan, etiketöidään ja ovat valmiita lähtemään markkinoille.

Limu valmistetaan makusiirapista ja hiilihapotetusta vedestä. Noin 22 000 litrasta makusiirappia syntyy noin 100 000 litraa valmista limonadia.

MAIKKI KULMALA

Hartwallin Lahden tehtaalla täyttyy kymmeniätuhansia pulloja tunnissa.

AKI LOPONEN

Hartwallin alkoholittomien juomien tuotekehityspäällikkö Hannele Alakarhu kehitti stevialla makeutettuja juomia kuuden vuoden ajan ennen kuin säädökset vapauttivat stevian makeuttajaksi EU-alueella viime vuoden puolella.

Makutesti on selvitettävä, ennen kuin pääsee maisteluraatiin. Värittömässä voi olla samaa mansikka-aromia kuin punaisessa nesteessä.

Limonadin resepti tehdään aluksi aina yhtä pulloa kohti. Aromeja ja värejä lisätään tippa kerrallaan, ja jokainen tippa myös punnitaan.

Salmenniemen runokirja on vuoden kaunein teos

Vuoden kauneimmaksi kirjaksi on valittu **Harry Salmenniemen** runoteos Runojä. Kirjataiteen komitean mielestä tämän päivän runot luovat runokirjan uuden muodon. Runojä-teoksen kannessa ovat läsnä kaikki aistit, kuten runoissakin.

”Proosarunojen sisäinen typografia jäsentää, yllättää, houkuttaa ja vie nautinnollisesti harhaan”, komitea perustelee.

Teoksen graafinen suunnittelija on **Markus Pyörälä**.

Kirjataiteen komitea sai arvioitavakseen kaikkiaan 203 viime vuonna ilmestynyttä kirjaa.

Kauneimman kirjan lisäksi toinenkin runoteos palkittiin. Yhden 24:stä Kirjataiteen kaunis kirja -palkinnosta sai **Mikael Bryggerin**, **Henriikka Tavin** ja IC-98:n teos Tekstinauhoja.

”Mielenkiintoista myös kirjataiteellisesti on uuden runouden kukoistus. Sen monimuotoinen runomaailma on vetänyt teknisen toteutuksen ja graafisen suunnittelun mukaan runoilijan taiteelliseen seikkailuun”, komitea kiittää.

Kirjataiteen komitea palkitsi myös kymmenen kauneinta kirjankantta.

Vuoden kauneimmat kirjat ovat esillä Kansalliskirjastossa Helsingissä 2.5. asti.

STT

KIRJAT

Jännitysromaani sukeltaa muistisairaan mieleen

Millaista on, kun elämä kadottaa loogisuutensa?

Käsikirurgiaan erikoistunut lääkäri, 64-vuotias Jennifer White, potee Alzheimerin tautia. Hän tavoittaa nykyhetken enää ajoittain. Menneisyyden tapahtumia tunkeutuu läsnäolevaksi sirpaleina ja niitten liittäminen ympäristöön on Jenniferille ratkaisematon palapeli. Usein hän ei tunnista lapsiaankaan, joilla on omat ongelmansa.

Alice Laplante on kirjoittanut vahvatunnelmaisen, Chicagoon sijoittuvan romaanin muistisairaan itsensä näkökulmasta. Jenniferillä on vihko, johon vierailijat ja hoitaja kirjaavat tapahtumia ja jota hän itsekin selvinä hetkinä pystyy lukemaan ja tajuamaan.

Lukijalle paljastuu vähä vähältä Jenniferin kliininen luonne ja problemaattinen ystävyys omaperäiseen opettaja Amandaan.

Romaaniin on upotettu dekkarin juoni: Amanda löydetään kuolleena ja häneltä on leikattu neljä sormea kirurgin taidolla. Jennifer on epäilty, mutta todisteet puuttuvat. Ja kykenisikö Jennifer tekoon?

Rikos on tässä tarinassa kuitenkin mielestäni sivuseikka, heikoin lenkki.

Tapahtumat kyllä selviävät, mutta muistisairaan maailma on jännitysnäytelmä sinänsä. Miten hän kokee käyttäytyessään tolkuttomasti? Hämärän huoneet tarjoaa päteväntuntuista teoriaa.

Rikos on tässä tarinassa sivuseikka.

Lääkärien työstä romaani onnistuu näyttämään vaikuttavia välähdyksiä. Jennifer on ollut alansa huippuosaaja ja kerronta kykenee osoittamaan sen. Tilanteisiin tulee traagista komiikkaa silloin, kun hän karkaa teilleen eikä ulkopuolinen näe hänen sairauttaan.

Dekkarien valtaisa suosio on saanut monet kirjailijat kehittelemään rikoksen koukuksi romaaniin, jonka vahvuus on muissa tekijöissä.

Alice Laplanten romaanin ohella tulee mieleen **Kate Atkinsonin** Ihan tavallisena päivänä (Schildts 2011). Sen henkilöistä kasvaa syvällinen ja monipuolinen kudelma, ennen kuin pikkutytön, sisarussarjan nuorimmaisen, katoamisen arvoitus ratkeaa.

ANELMA JÄRVENPÄÄ-SUMMANEN
Alice Laplante: Hämärän huoneet. Suom. Marianna Kurtto. 383 sivua. Otava.

Nabokov nauraa sokealle intohimolle

Vladimir Nabokovin (1899–1977) Lolita on tuttu romaanina ja elokuvana. Mutta mitä muuta tuo Pietarissa syntynyt maailmankansalainen, kirjallisuuden professori ja perhostutkija kirjoitti?

Tartuin kiinnostuksella Nabokovin varhaistuotantoa edustavaan Naurua pimeässä -kirjaan, josta on tullut uusi painos.

Tässä 22 vuotta ennen Lolitaa ilmestyneessä, Berliiniin sijoittuvassa teoksessa ovat iduillaan myöhemmät teemat.

Päähenkilö on keski-ikäinen perheellinen mies, vakavarainen taidekriitikko Albinus.

Hän hullaantuu elokuvateatterin paikannäyttäjätyttöön Margotiin, mutta neito on sentään jo 18-vuotias, joten säädyllisemmässä iässä rakkaussuhteeseen kuin Lolita oli.

Margotin aikoinaan hylännyt karikatyyritaiteilija on sattumoisin Albinuksen tuttava. Piireihin päässyt Margot herättää entisen rakastajansa kiinnostuksen uudestaan ja heistä tulee juonittelevat salaliittolaiset. Albinus joutuu karuselliin, jossa hänet pitää sokaiseva pakkomielle ja toistaan seuraavat menetykset. Kaikennielevä intohimo tuhoaa hänet.

Nabokov itse kertoo lyhyen juonitiivistelmän heti kirjan ensimmäisessä kappaleessa.

Mutta se ei vie lukemisen nautintoa. Seuraa julma mutta välillä makeasti naurattava tapausten sarja, kun hän kuvaa miten kaikki tapahtui. Kun suomentajatkin ovat aikansa parhaimmistoa, Nabokovin kieli välittyy riemastuttavana.

Lolitan sisarteokseksikin nimetty klassikko on ansainnut uuden tulemisensa.

ANELMA JÄRVENPÄÄ-SUMMANEN
Vladimir Nabokov: Naurua pimeässä. Suom. Eila Pennanen ja Juhani Jaskari. 194 sivua. Gummerus.

Leena Tenhola

Leena Tenhola jatkaa Mavin ylijohtajana

Hallitus on nimittänyt Maaseutuviraston (Mavi) ylijohtajan virkaan metsänhoitaja **Leena Tenholan** ajaksi 1.5.2012–30.4.2017. Hän on toiminut viraston ylijohtajana sen perustamisesta vuodesta 2007 saakka.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla toimivan Mavin tehtävänä on viljelijätukien, maaseudun yritys- ja hanketukien sekä markkinatukien toimeenpano.

Mavi vastaa Suomen kansallisten tukien ja EU:n maataloustuki- ja maaseuturahaston varojen käytöstä. Mavi toimii Suomen maksajavirastona ja hallinnoi vuosittain yli kahden miljardin euron tukia. Viraston toimipaikka sijaitsee Seinäjoella.

MT